

1 Aké sú druhy lehôt v občianskoprávných konaniach?

A) Uplatňovanie práva na súdnu ochranu subjektívnych hmotných práv je podporené premlčacími a absolútnymi lehotami (kalendárne lehoty) stanovenými zákonom.

Premlčacia lehota je obdobie nečinnosti držiteľa subjektívneho práva, ktorej uplynutie mu znemožňuje požiadať o právnu ochranu tohto práva. Uplynutím premlčacej lehoty sa nezruší samotné hmotné právo, ale súvisiace právo podať žalobu a právo na vymáhanie, pričom sa právo mení na prirodzené právo (hmotné právo nepodlieha súdnej ochrane). Premlčanie sa neuplatňuje automaticky, ale len v dôsledku námietky dlžníka pred príslušným súdom alebo súdnym vykonávateľom.

Pravidlá trvania, ukončenia alebo pozastavenia premlčacích lehôt sú stanovené v Zákone o záväzkoch a zmluvách (*Zakon za zadälženijata i dogovorite, ZZD*). Vo všeobecnosti je pre všetky nároky bez osobitného časového obmedzenia stanovená päťročná premlčacia lehota (článok 110 Zákona o záväzkoch a zmluvách).

Trojročná premlčacia lehota je stanovená pre tri skupiny nárokov (článok 111 Zákona o záväzkoch a zmluvách):

mzdové nároky, pri ktorých nie je stanovená žiadna premlčacia lehota,

nároky na náhradu škody alebo kompenzácie vyplývajúce z neplnených zmlúv,

nároky na nájomné, úroky a iné pravidelné platby, ako sú nároky dodávateľov tepla a elektriny, bez ohľadu na možné pravidelné zmeny sumy. Splácanie splátok podľa dohôd o bankových úveroch však nemá charakter pravidelných platieb a podlieha štandardnej premlčacej lehote.

Trojročná premlčacia lehota je stanovená aj pre právo žiadať o zákonné vyhlásenie neplatnosti zmlúv, ktoré boli uzavreté chybné alebo v dôsledku podvodu či hrozby, ako aj zmlúv uzavretých nespôsobilými osobami alebo ich zástupcami bez splnenia príslušných požiadaviek.

Jednoročná premlčacia lehota je stanovená pre právo žiadať o zákonné vyhlásenie uzavretej zmluvy za neplatnú z dôvodu výnimočnej nutnosti alebo zjavne nepriaznivých podmienok (článok 33 Zákona o záväzkoch a zmluvách).

Šesťmesačná premlčacia lehota je stanovená pre nároky, ktoré sa týkajú nedostatkov pri predaji hnuťelného majetku alebo nedostatočnej remeselnej zručnosti v prípade zmluvy o výrobe s výnimkou stavebných prác, pri ktorých nárok zaniká v rámci všeobecnej päťročnej lehoty (článok 265 Zákona o záväzkoch a zmluvách).

Dvojročná premlčacia lehota je stanovená v exekučnom konaní. Keď sa veriteľ v začatej veci vymáhania počas dvoch rokov nepokúsi o vykonanie opatrení na vymáhanie, exekučné konanie sa zo zákona ukončí na základe článku 433 ods. 1 bodu 8 Občianskeho súdneho poriadku a začne sa nová premlčacia lehota, ktorá bude plynúť od vykonania najnovšieho platného opatrenia na vymáhanie.

Premlčacia lehota začne plynúť od času, keď vznikne a môže sa vykonať právo podať žalobu, čo závisí od charakteru ovplyvneného hmotného práva. Toto môže byť čas splatnosti zmluvného záväzku alebo čas, keď došlo k protiprávnemu konaniu, alebo čas určenia páchatela prečinu/deliktu alebo čas odovzdania veci pri uplatnení nároku v prípade chýb atď.

Premlčacia lehota sa nemôže skrátiť ani predĺžiť na základe dohody účastníkov.

Premlčacia lehota sa však môže pozastaviť a prerušiť.

Premlčacia lehota prestane plynúť v prípadoch, ktoré sú taxatívne uvedené v článku 115 Zákona o záväzkoch a zmluvách, a to:

medzi deťmi a rodičmi, keď rodičia uplatňujú svoje rodičovské práva,

medzi osobami, na ktoré sa vzťahuje poručníctvo alebo opatrovníctvo, a ich poručníkmi alebo opatrovníkmi v čase trvania tohto poručníctva alebo opatrovníctva,

medzi manželmi,

v prípade nárokov osôb, ktorých majetok na základe zákona alebo rozhodnutia súdu podlieha správe, voči správcom v priebehu trvania tejto správy,

v prípade nárokov, ktoré sa týkajú kompenzácie právnych subjektov, voči ich manažérom, kým zastávajú danú funkciu,

v prípade nárokov maloletých osôb alebo osôb podliehajúcich obmedzeniam v čase neprítomnosti zákonného zástupcu alebo opatrovníka a 6 mesiacov po vymenovaní takejto osoby alebo po skončení nespôsobilosti,

v čase trvania konania o nároku.

V týchto prípadoch je účastník dočasne a zákonne zbavený schopnosti vykonávať svoje právo podať žalobu. Premlčacia lehota, ktorá trvala do pozastavenia, zostáva v platnosti a pokračuje po zaniknutí okolností, ktoré spôsobili pozastavenie.

Premlčacia lehota sa pozastaví v týchto prípadoch:

v prípade uznania pohľadávky zo strany dlžníka,

v prípade nároku alebo námietky, alebo žiadosti o zmier; ak však nedôjde k uspokojeniu nároku alebo námietky, premlčacia lehota sa nepovažuje za prerušenú,

v prípade uplatnenia pohľadávky v insolvenčnom konaní,

pri prijatí opatrení na vymáhanie.

V týchto prípadoch lehota, ktorá plynula od času vzniku práva podať žalobu do pozastavenia premlčacej lehoty, stráca svoju právnu opodstatnenosť a začína plynúť nová premlčacia lehota. Ak sa lehota pozastaví podaním žaloby alebo námietky, v zákone sa takisto stanovuje ďalší dôležitý dôsledok: nová premlčacia lehota, ktorá začína plynúť po pozastavení, je vždy päť rokov.

Absolútna (prekluzívna) lehota je lehota, po uplynutí ktorej zanikajú samotné hmotné práva. Tieto lehoty začínajú plynúť od času vzniku subjektívneho práva, a nie od času vzniku práva podať žalobu.

Absolútne lehoty nie je možné ukončiť ani pozastaviť ako premlčacie lehoty.

Uplatňuje ich súd alebo súdny vykonávateľ z vlastného podnetu, čo znamená, že ich ochrana si nevyžaduje námietku vznesenú dlžníkom. Uplynutím absolútnej lehoty sa podaná žaloba stáva neprípustnou, kým uplynutím premlčacej lehoty (za predpokladu, že bola vznesená námietka) sa žaloba stáva neopodstatnenou.

Takéto prekluzívne lehoty zahŕňajú: trojmesačnú lehotu, počas ktorej záložný veriteľ alebo hypotekárny veriteľ môže podať námietku, ak bola platba poistnej náhrady škody uhradená vlastníčkovi veci, a nie jemu; dvojmesačnú lehotu, v rámci ktorej spoluvlastník môže podať žalobu v prípade kúpy veci v spoločnom vlastníctve, ak druhý spoluvlastník predal svoj podiel tretej strane; jednoročnú lehotu v prípade podania žaloby o zrušenie daru atď.

B) Lehoty na vykonanie určitých procesných úkonov účastníkmi konania o nároku a súdom pri tomto konaní, ako aj pri konaniach o vymáhaní, sa stanovujú v Občianskom súdnom poriadku. Lehoty na vykonanie procesných úkonov v insolvenčnom konaní sa stanovujú v Zákone o obchode (*Tärgovski zakon, TZ*) a prípadne v Zákone o platobnej neschopnosti bánk (*Zakon za bankovata nesästožatelnost, ZBN*) v prípade platobnej neschopnosti banky a v iných osobitných zákonoch.

Vo vzťahu k účastníkom konania je dôsledkom nedodržania lehoty zánik práva vykonať príslušný procesný úkon. Nedodržanie stanovenej lehoty na konanie zo strany súdu nepredstavuje prekážku pre neskoršie vykonanie procesného úkonu, keďže ho stále treba vykonať. Lehoty stanovené vo vzťahu k súdu sú len orientačné.

Lehoty na vykonanie procesných úkonov účastníkmi konania sú tie, ktoré sa stanovujú zákonom, a tie, ktoré stanovuje súd.

Medzi lehoty stanovené zákonom (zákonné lehoty) patria:

lehota na odstránenie nezrovnalostí v žalobe (jeden týždeň od oznámenia účastníkovi konania podľa článku 129 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, ale súd môže stanoviť dlhšiu lehotu),

lehota na odpoveď na tvrdenie odporcu, na určenie dôkazov, na spochybnenie pravdivosti dôkazov v žalobe, na podanie protinároku, na zapojenie tretích strán (spolupáchateľov) odporcom a podanie žaloby voči nim a na podanie námietky voči postupu stanovenému súdom, ktorý posudzuje konanie. Lehota začína odporcovi plynúť od prijatia rovnopisu žaloby a trvá jeden mesiac alebo dva týždne v závislosti od toho, či konanie prebieha v rámci štandardného postupu alebo podľa postupu týkajúceho sa osobitných nárokov na preskúmanie obchodných sporov (články 131 a 367 Občianskeho súdneho poriadku), lehota na žiadosť o dopĺňajúce informácie od navrhovateľa pri konaniach týkajúcich sa obchodných sporov – obdobie dvoch týždňov od prijatia odpovede odporcu (článok 372 Občianskeho súdneho poriadku),

lehota na odpoveď na žiadosť o dopĺňajúce informácie od odporcu pri konaniach týkajúcich sa obchodných sporov – obdobie dvoch týždňov od prijatia dopĺňajúcej žaloby (článok 373 Občianskeho súdneho poriadku),

lehota na odvolanie voči rozsudkom súdu – obdobie dvoch týždňov od doručenia rozsudku účastníkovi (článok 259 Občianskeho súdneho poriadku),

lehota na odpoveď protistrany na odvolanie a na podanie protiodvolania – obdobie dvoch týždňov od prijatia kópie odvolania (článok 263 Občianskeho súdneho poriadku),

lehota na podanie kasačnej sťažnosti proti rozsudkom súdu – obdobie jedného mesiaca od doručenia rozsudku účastníkovi (článok 283 Občianskeho súdneho poriadku),

lehota na odvolanie voči rozsudkom vyneseným súdom – obdobie jedného týždňa od ich oznámenia účastníkovi, a ak boli vynesené na súdnom pojednávaní, na ktorom sa účastník zúčastnil, lehota plynie od dátumu pojednávania (článok 275 Občianskeho súdneho poriadku),

lehota na podanie návrhu na zrušenie exekučného rozhodnutia – obdobie troch mesiacov od výskytu dôvodu jeho zrušenia (článok 305 Občianskeho súdneho poriadku),

lehota, v priebehu ktorej môže účastník požiadať o prepustenie sudcu – prvé pojednávanie po výskyte alebo zistení dôvodu na prepustenie (článok 23 Občianskeho súdneho poriadku),

lehota, v priebehu ktorej môže účastník podať námietku pre neexistenciu výlučnej právomoci – do ukončenia konania na druhom stupni (článok 119 Občianskeho súdneho poriadku),

lehota, v priebehu ktorej môže účastník podať námietku pre neexistenciu miestnej príslušnosti súdu podľa umiestnenia nehnuteľného majetku – do ukončenia súdneho vyšetrovania na prvom stupni (článok 119 Občianskeho súdneho poriadku), vo všetkých ostatných prípadoch porušenia pravidiel miestnej príslušnosti súdu môže podať námietku len odporca v lehote na odpoveď na návrh (článok 119 Občianskeho súdneho poriadku). V prípade žalôb spotrebiteľov a žalôb podaných zranenou osobou proti poisťovateľovi, Garančnému fondu (*Garancionen fond*) a Národnej kancelárii bulharských poisťovateľov motorových vozidiel (*Nacionalno bjuro na bălgarskite avtomobilni zastrachovateli*) súd z vlastného podnetu zaistiť dodržanie miestnej príslušnosti, až kým sa neskončí prvé súdne pojednávanie,

lehota, v priebehu ktorej môže navrhovateľ stiahnuť žalobu bez súhlasu odporcu – do ukončenia prvého súdneho pojednávania (článok 232 Občianskeho súdneho poriadku),

lehota, v priebehu ktorej môže účastník podať incidenčnú žalobu – navrhovateľ pri prvom pojednávaní a odporca v lehote na odpoveď na žalobu (článok 212 Občianskeho súdneho poriadku),

lehota na spochybnenie pravdivosti dokumentu – najneskôr s odpoveďou na žalobu, v rámci ktorej je predložený, a ak je predložený s písomnou žalobou, odporca by ho mal napadnúť vo svojej písomnej odpovedi (článok 193 Občianskeho súdneho poriadku),

lehota na odvolanie proti platobnému príkazu – obdobie dvoch týždňov od doručenia rozsudku (článok 414 Občianskeho súdneho poriadku),

lehota na odvolanie proti odmietnutiu vydať platobný príkaz – obdobie jedného týždňa od oznámenia predkladateľovi odvolania (článok 413 Občianskeho súdneho poriadku),

lehota na odvolanie proti uzneseniu o vydaní exekučného titulu – obdobie dvoch týždňov, ktoré plynie od doručenia príkazu predkladateľovi odvolania a od doručenia výzvy na dobrovoľné plnenie dlžníkovi (článok 407 Občianskeho súdneho poriadku),

lehota na dobrovoľné plnenie pre dlžníka v exekučných konaniach – obdobie dvoch týždňov od doručenia výzvy súdnym vykonávateľom (článok 428 Občianskeho súdneho poriadku),

lehota na odvolanie proti úkonom súdneho vykonávateľa – obdobie jedného týždňa od vykonania úkonu, ak bol účastník prítomný alebo ak bol riadne predvolaný, a v ostatných prípadoch – od dátumu oznámenia (článok 436 Občianskeho súdneho poriadku),

lehota na predloženie pohľadávky do konkurzného konania – do jedného mesiaca, prípadne do troch mesiacov, od zápisu rozhodnutia o začatí konkurzného konania do obchodného registra (články 685 a 688 Zákona o obchode),

lehota na uplatnenie plánu splácania – do jedného mesiaca od dátumu zápisu rozsudku súdu do obchodného registra na schválenie zoznamu uznaných pohľadávok (článok 696 Zákona o obchode),

lehota na predloženie námietok proti zoznamu uznaných pohľadávok – obdobie siedmich dní od zverejnenia zoznamu v obchodnom registri (článok 690 Zákona o obchode),

lehota na predloženie námietok proti distribučnému účtu vypracovanému správcom konkurznej podstaty – obdobie štrnástich dní od zápisu účtu do obchodného registra (článok 727 Zákona o obchode),

absolútne lehoty na vykonanie príslušných procesných úkonov sú upravené aj v iných osobitných zákonoch, ktoré nemožno vymenovať všetky: Zákon o obchode so zreteľom na konanie o stabilizácii obchodníka, Zákon o platobnej neschopnosti bánk, Zákoník poistenia (*Kodeks za zastrachovaveto*) atď.

Lehoty stanovené súdom zahŕňajú:

lehotu na zhromaždenie dôkazov (článok 157 Občianskeho súdneho poriadku),

lehotu na zaplataenie nákladov na zhromaždenie dôkazov – predvolanie svedkov, platba odmeny pre odborných znalcov atď. (článok 160 Občianskeho súdneho poriadku),

lehotu na nápravu nezrovnalostí procesného úkonu vykonaného účastníkom (článok 101 Občianskeho súdneho poriadku),

lehotu na zápis žaloby, ktorá je obvykle dlhšia ako jeden týždeň.

Lehoty sú takisto rozdelené na dva typy v závislosti od toho, či ich môže súd predĺžiť, alebo či je táto možnosť vylúčená. Všetky lehoty stanovené súdom podliehajú predĺženiu. Lehoty na odvolanie a na podanie žiadosti o zrušenie vykonateľného rozsudku nepodliehajú predĺženiu: článok 63 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku.

2 Zoznam jednotlivých dní, ktoré sa považujú za dni pracovného pokoja v zmysle nariadenia (EHS, Euratom) č. 1182/71 z 3. júna 1971.

Medzi štátne sviatky patria:

1. január – Nový rok;

3. marec – Deň oslobodenia – štátny sviatok;

1. máj – Sviatok práce;

6. máj – Deň svätého Juraja, Deň odvahy a Bulharskej armády;

24. máj – Deň bulharskej vzdelanosti a kultúry a slovenskej písomnosti;

6. september – Deň zjednotenia;

22. september – Deň nezávislosti;

1. november – Deň národných buditeľov: deň pracovného pokoja pre všetky vzdelávacie inštitúcie a pracovný deň pre všetky ostatné právne subjekty;

24. december – Štedrý deň, 25. a 26. december – Vianoce;

Veľký piatok, Biela sobota a Veľkonočná nedeľa – dva dni (nedeľa a pondelok), ktorých slávenie sa stanovuje v príslušnom roku.

Ministerská rada môže jednorazovo vyhlásiť aj iné štátne sviatky, dni na oslavu určitých povolání, ako aj posunúť dni pracovného voľna v priebehu roka.

3 Aké sú všeobecné pravidlá, ktoré sa vzťahujú na lehoty jednotlivých občianskoprávných konaní?

Všeobecné pravidlá pre lehoty na vykonanie procesných úkonov účastníkmi a súdom v konaniach o nárokoch, ako aj v exekučných konaniach sa stanovujú v Občianskom súdnom poriadku. Vo viacerých osobitných zákonoch sú takisto stanovené absolútne lehoty na uplatnenie procesných práv, napr. v článku 74 Zákona o obchode, článkoch 19 a 25 Zákona o obchodnom registri a registri neziskových právnických osôb (*Zakon za trgovskija registar i registara na juridicheske lica s nestopanska cel, ZTRRJLNC*) atď. Všeobecné informácie o všeobecných pravidlách uvedené v siedmej hlave Občianskeho súdneho poriadku „Lehoty a obnova lehôt“ sú uvedené v odpovediach na otázky 4, 5 a 6.

Všeobecné pravidlá týkajúce sa premlčacích lehôt sú stanovené v článku 110 a nasledujúcich Zákona o záväzkoch a zmluvách. Pozri odpoveď na otázku 1.

Všeobecné pravidlá týkajúce sa lehôt na plnenie záväzkov vyplývajúcich zo záväzkových vzťahov sú stanovené v článkoch 69 až 72 Zákona o záväzkoch a zmluvách.

V prípade existencie podmienok vymedzených v procesnom práve (články 61, 229 a 432 Občianskeho súdneho poriadku) sa stanovené procesné lehoty ukončia, pričom ukončenie sa začína od udalosti, ktorá spôsobila odklad konania. Konanie sa odloží, keď vznikne prekážka jeho plynulého priebehu, a až do jej odstránenia je vykonávanie procesných úkonov neprípustné, s výnimkou zabezpečenia úkonu. Po odstránení prekážky (napr. účastník konania zomrie, musí sa ustanoviť porúčiteľstvo, existuje súvisiace konanie atď.) sa konanie obnoví, na základe čoho sa zachová platnosť všetkých úkonov vykonaných pred jeho odkladom.

V osobitných zákonoch sú stanovené ďalšie lehoty, ktoré sú kratšie než štandardná premlčacia lehota.

4 Ak sa nejaký úkon alebo formalita musia vykonať v rámci stanovenej lehoty, kedy začína táto lehota plynúť?

Začiatok plynutia lehoty na prijatie určitého procesného úkonu je obvykle dátum, keď je účastník informovaný o tom, že by mal vykonať daný úkon, alebo keď sa mu zodpovedajúcim spôsobom oznámi vynesení akt súdu, proti ktorému možno podať sťažnosť.

Lehota na nápravu všetkých nezrovnalostí v žalobe plyní od dátumu oznámenia pokynov súdu účastníkovi.

Lehota na písomnú odpoveď odporcu na žalobu plyní od doručenia kópie žaloby a príslušných dôkazov a súd v oznámení, ktorým zasiela kópie odporcovi, musí určiť lehotu na odpoveď a dôsledky jej neposkytnutia.

Lehota na podanie odvolania proti rozsudku plyní od jeho doručenia účastníkovi.

Lehota na podanie odvolania proti rozsudku vynesnému vo veci postupom „Skráteného konania“ (3. časť, hlava 25 Občianskeho súdneho poriadku) plyní od dátumu, keď súd oznámil, že zverejní rozsudok.

Lehota na podanie odvolania proti rozsudku plyní od jeho oznámenia účastníkovi, a ak je vynesení na súdnom pojednávaní, na ktorom sa účastník zúčastnil, lehota plyní od dátumu pojednávania.

Odvolanie proti opatreniam súdneho vykonávateľa sa predkladá do jedného týždňa od vykonania úkonu, ak sa účastník zúčastnil na výkone alebo ak bol riadne predvolaný, a v ostatných prípadoch – od dátumu oznámenia.

Lehoty v insolvenčných konaniach plynú od zverejnenia príslušného úkonu správcu konkurznej podstaty (napríklad od dokončenia zoznamu veriteľov s uznanými pohľadávkami) alebo aktu súdu v obchodnom registri.

Existujú aj lehoty, ktoré začínajú plynúť od chvíle začatia konania o nároku, keďže v zákone sa stanovuje len konečná lehota na ich vykonanie.

Napríklad:

navrhovateľ môže zmeniť dôvody alebo cieľ žaloby alebo ju stiahnuť bez súhlasu odporcu do ukončenia prvého pojednávania vo veci,

každý nástupca v konaní o rozdelení majetku môže do prvého pojednávania písomne požiadať o zahrnutie ďalšieho majetku ako predmetu rozdelenia atď.

5 Je možné ovplyvniť alebo zmeniť začiatok plynutia lehoty spôsobom zaslania alebo doručenia písomností (osobným dorúčením súdnym doručovateľom alebo poštou)?

Lehota plyní od chvíle doručenia oznámenia účastníkovi. Čas, keď sa oznámenie účastníkovi považuje za riadne doručené, sa určuje rozdielne v závislosti od spôsobu doručenia oznámenia. V hlave VI „Oznámenia a predvolania“ Občianskeho súdneho poriadku sa stanovujú pravidlá spôsobu doručovania oznámení a predvolaní účastníkom, ako aj čas, keď sa oznámenia považujú za riadne doručené.

Ak sa oznámenie doručí osobne adresátovi alebo jeho zástupcovi, prípadne inej osobe, ktorá žije alebo pracuje na danej adrese, na predvolaní musí byť uvedený dátum, keď osoba oznámenie prijala, či už ho doručuje súdny úradník, alebo zamestnanec pošty. Od tohto dátumu začína plynúť lehota pre príslušný procesný úkon.

Oznámenia sa môžu doručiť aj na e-mail určený účastníkom. Za doručené sa považujú po ich zápise do určeného informačného systému.

V prípade existencie právnych podmienok (napríklad keď účastník zmení adresu, ktorú určil v spise konania bez toho, aby o tom informoval súd) súd môže nariadiť doručenie pripojením oznámenia k spisu, v takom prípade začína lehota plynúť od dátumu pripojenia. Toto je náhradné doručenie, pre ktoré sa rozhodne, keď sa nedodrží uložená procesná povinnosť.

Ak nie je možné nájsť odporcu na jeho adrese trvalého bydliska a nenájde sa osoba, ktorá by mohla oznámenie prijať, doručovateľ musí umiestniť oznámenie na dvere alebo na poštovú schránku a uviesť, že dokumenty boli ponechané v kancelárii súdu a možno ich prevziať do dvoch týždňov od dátumu

oznámenia. V takomto prípade, ak ich odporca nepríde prevziať, oznámenie a príslušné dokumenty sa považujú za doručené po uplynutí lehoty na ich prevzatie.

Náhradné doručenie v tejto situácii vyplýva z toho, že fyzická osoba nedodrжала svoju administratívnu povinnosť nahlásiť adresu trvalého alebo súčasného bydliska, na ktorej ju možno nájsť.

Obchodníkom a právnickým osobám, ktoré sú zapísané v príslušnom registri, sa oznámenia doručujú na poslednú adresu uvedenú v registri. Ak kancelária, na uvedenej adrese neexistuje a označenie podniku sa nenájde, t. j. existuje dôvod domnievať sa, že daná osoba zmenila adresu, všetky oznámenia sa vložia do súdneho spisu a považujú sa za riadne doručené: článok 50 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku.

Ak sa obchodník nachádza na adrese uvedenej v registri, ale doručovateľovi sa nepodarí dostať do kancelárie alebo nenájde osobu ochotnú prijať oznámenie, doručovateľ umiestni oznámenie a pokiaľ písomnosti nebudú prevzaté do dvoch týždňov od umiestnenia oznámenia, považujú sa za doručené (doručenie je náhradné).

6 Ak lehota začína plynúť okamihom vyskytnutia udalosti, započítava sa do lehoty aj deň, kedy sa udalosť vyskytla?

Lehota sa počíta v rokoch, týždňoch a dňoch. Lehota počítaná v dňoch sa počíta od dátumu, ktorý nasleduje po dátume, keď obdobie začalo plynúť, a uplynie na konci posledného dňa. Napríklad, ak sa účastníkovi dá pokyn, aby napravil nezrovnalosti žaloby do siedmich dní, a oznámenie sa doručí 1. júna, lehota začína plynúť v tento deň, ale začína sa počítať od ďalšieho kalendárneho dňa, 2. júna, a obdobie sa skončí 8. júna.

7 Ak je lehota vyjadrená v dňoch, započítavajú sa do uvedeného počtu dní kalendárne dni alebo len pracovné dni?

Lehoty sa počítajú v kalendárnych dňoch. Ak však lehota uplynie v deň pracovného pokoja (víkend alebo sviatok), jej uplynutie sa považuje v prvý pracovný deň nasledujúci po dni pracovného pokoja.

8 Ak je táto lehota vyjadrená v týždňoch, v mesiacoch alebo v rokoch?

Lehota, ktorá sa počíta v týždňoch, uplynie v príslušný deň posledného týždňa. Napríklad, ak účastník dostane pokyny, aby napravil nezrovnalosti v žalobe do jedného týždňa, a príslušné oznámenie sa doručí v piatok, lehota uplynie v piatok nasledujúceho týždňa.

Lehota, ktorá sa počíta v mesiacoch, uplynie v príslušný deň posledného mesiaca, a ak v poslednom mesiaci taký dátum nie je, lehota uplynie v posledný deň mesiaca.

Lehota, ktorá sa počíta v rokoch, uplynie v príslušný deň jej posledného roka, a ak v poslednom roku taký dátum nie je, lehota uplynie v jeho posledný deň.

9 Kedy uplynie lehota, ak je vyjadrená v týždňoch, v mesiacoch alebo v rokoch?

Pozri odpoveď na otázku 8.

10 Ak posledný deň lehoty pripadá na sobotu, nedeľu, štátny sviatok alebo deň pracovného pokoja, predlžuje sa lehota do prvého nasledujúceho pracovného dňa?

Ak posledný deň obdobia nie je pracovný, lehota vždy uplynie v prvý nasledujúci pracovný deň.

11 Existujú nejaké okolnosti, za ktorých sa lehota predlžuje? Za akých podmienok sa môže uplatniť predĺženie?

Súd nemôže predĺžiť len lehoty na podanie odvolania proti rozsudkom a uzneseniam a na predloženie žiadostí o zrušenie vykonaného rozsudku, ani lehotu na podanie námietky proti platobnému príkazu.

Všetky ostatné lehoty stanovené zákonom alebo súdom môže súd predĺžiť na žiadosť dotknutého účastníka predloženú pred uplynutím lehoty, ak pre to existujú oprávnené dôvody (článok 63 Občianskeho súdneho poriadku). Novo stanovená lehota nemôže byť kratšia ako pôvodná. Predĺžená lehota plynie od uplynutia pôvodnej lehoty. Rozsudok, ktorým sa lehota predlžuje (a rozsudok, ktorým sa takéto predĺženie zamietá) sa neoznamuje účastníkovi, ktorý by preto mal aktívne sledovať činnosť súdu.

12 Aké sú lehoty na odvolanie?

V Občianskom súdnom poriadku sa stanovujú všeobecné pravidlá pre podanie odvolania proti rozsudkom a uzneseniam vo všetkých občianskoprávných a obchodných záležitostiach, a to stanovením:

obdobia dvoch týždňov na podanie odvolania proti rozsudkom vyneseným súdom, ktoré plynú od doručenia rozsudku účastníkovi,

obdobia jedného mesiaca na podanie kasačnej sťažnosti proti rozsudkom vyneseným súdom, ktoré plynú od doručenia rozsudku účastníkovi,

obdobia jedného týždňa na podanie odvolania proti rozsudkom vyneseným súdom, ktoré plynú od ich oznámenia účastníkovi, a ak boli vynesené na súdnom pojednávaní, na ktorom sa účastník zúčastnil, od dátumu pojednávania.

Výnimky z týchto všeobecných pravidiel sú podrobne stanovené zákonom a zakladajú sa na osobitných prvkoch príslušných konaní. Takéto výnimky sa stanovujú v týchto prípadoch:

pri rozhodnutiach o začatí insolvenčných konaní, na ktoré sa vzťahuje odvolanie do siedmich dní od ich zápisu do obchodného registra,

pri rozhodnutiach, ktorými sa zamietá žiadosť o začatie insolvenčného konania, ktoré podliehajú odvolaniu do siedmich dní od dátumu oznámenia podľa postupu občianskeho súdneho poriadku,

proti rozhodnutiu v konaniach o rozdelení majetku, ktoré súd vynesie v prípade pohľadávok spoluvlastníkov účtov, rozhodnutiu o pridelení nedeliteľnej

nehnuteľnosti na verejnú dražbu, rozhodnutiu o pridelení nedeliteľnej nehnuteľnosti jednému zo spoluvlastníkov a rozhodnutiu zverejniť záverečný protokol

o rozdelení je možné podať odvolanie spoločnou sťažnosťou v lehote na podanie odvolania proti poslednému rozhodnutiu,

na rozhodnutie v neprítomnosti a nevzťahuje odvolanie, ale do jedného mesiaca od jeho vynesenia môže účastník, voči ktorému bolo vynesené, požiadať odvolací súd o zrušenie rozhodnutia, ak sa na konaní nemohol zúčastniť,

na rozhodnutie o povolení rozvodu dohodou sa odvolanie nevzťahuje,

existujú aj iné osobitné situácie, ktoré upravujú lehoty na odvolanie proti rozsudku: napr. proti rozhodnutiu o zápise politickej strany sa možno odvolať do siedmich dní.

13 Môže súd zmeniť lehotu, najmä lehotu týkajúcu sa dostavenia sa na súd alebo stanoviť osobitný dátum na dostavenie sa?

Neexistuje žiadne ustanovenie, na základe ktorého by mohol súd skrátiť lehoty, ktoré stanovil, alebo ktoré sú stanovené zákonom, lehoty môže len predĺžiť na žiadosť účastníkov. Súd nemôže predĺžiť len lehoty na podanie odvolania proti rozsudkom a uzneseniam a na predloženie žiadostí o zrušenie vykonaného rozsudku, ani lehotu na podanie námietky proti platobnému príkazu.

Neexistuje však žiadna prekážka, ktorá by súdu bránila zmeniť dátum pojednávania z vlastného podnetu alebo na žiadosť jedného z účastníkov

a naplánovať ho na skorší alebo neskorší dátum, ak si to vyžadujú dôležité okolnosti. Súd by mal v takomto prípade oznámiť účastníkovi nový dátum

a oznam by mal byť doručený najneskôr týždeň pred dátumom pojednávania.

14 Ak sa úkon určený účastníkovi, ktorý má pobyť v mieste, kde by mal právo na predĺženie lehoty, oznámi v mieste, kde osoby, ktoré tam majú pobyť, nemajú právo na predĺženie lehoty, stráca táto osoba právo na uvedené predĺženie lehoty?

Procesné pravidlá Občianskeho súdneho poriadku vrátane tých, ktoré sa týkajú predĺženia lehoty, sa vzťahujú na všetkých účastníkov konania bez ohľadu na ich miesto pobytu.

15 Aké sú dôsledky nedodržania lehôt?

Spoločnou zásadou je, že súd procesné úkony vykonané po uplynutí lehôt neberie do úvahy. Popri tomto pravidle sa v Občianskom súdnom poriadku výslovne stanovuje, že ak sa nedostatky v žalobe nenapravia včas, žaloba sa vráti; ak sa odvolanie, žiadosť o zrušenie alebo námietka proti exekučnému

príkazu predložia po uplynutí lehoty, vrátia sa ako oneskorené; ak účastník včas nepredloží dôkazy, ktoré má k dispozícii, nebudú v konaní akceptované, pokiaľ toto opomenutie nevzniklo v dôsledku osobitných nepredvídaných okolností. Nedodržanie procesných lehôt bráni uplatneniu práv, pri ktorých sa tieto lehoty predpokladajú.

16 Ak uplynie daná lehota, aké prostriedky nápravy majú k dispozícii účastníci, ktorí zmeškali lehotu, t. j. strany v omeškaní?

Účastník, ktorý nedodrží lehotu stanovenú zákonom alebo súdom, môže požiadať o jej obnovenie, ak preukáže, že lehotu nedodržel v dôsledku osobitných nepredvídaných okolností, ktoré nebol schopný prekonať. Obnovenie nie je možné, ak bolo možné udeliť predĺženie lehoty na vykonanie procesného úkonu. Žiadosť o obnovenie lehoty sa musí predložiť do jedného týždňa od oznámenia o jej nedodržaní s uvedením všetkých okolností, ktoré ju odôvodňujú, a všetkých dôkazov o odôvodnenosti žiadosti. Žiadosť sa musí predložiť súdu, ktorý mal vykonať príslušný procesný úkon. Spolu so žiadosťou o obnovenie lehoty sa predložia aj dokumenty, v súvislosti s ktorými sa o obnovenie lehoty žiada, a ak sa lehota týka úhrady výdavkov, súd stanoví novú lehotu na ich predloženie.

Žiadosť sa povinne preskúma na verejnom pojednávaní. Ak sa žiadosť schváli, stratené práva sa obnovia.

Posledná aktualizácia: 02/03/2021

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu.

Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.